
Fra: Kjell Sande <kjsande3@online.no>
Sendt: 4. oktober 2017 22:54
Til: Postmottak Lindås
Emne: Kommentar til klage på dispensasjon gitt Rusomsorg Vest, Nappane

Lindås kommune /
Fylkesmannen i Hordaland

KOMMENTAR TIL KLAGE PÅ DISPENSASJON GITT RUSOMSORG VEST

Vi setter pris på at PMU i Lindås kommune i sitt vedtak legger vekt på samfunnsnyttene av tiltaket på Nappane.

PMU gjev midlertidig dispensasjon på inntil to år frå plankravet i samband med bruksendring frå forsamlingslokale til rusomsorg gbnr 129/6 Titland søndre. Området som skal regulerast, er alt sett av til offentleg føremål. Tiltaket er retta mot ei svak samfunnsgruppe som har behov for dette tilbodet. Det kan vera utfordrande for desse dersom drifta stoppar opp med bakgrunn i plankravet. Vi føreset at andre krav til tiltaket vert følgd opp av tiltakshavar. PMU ser fordelane som større enn ulempene.

1. januar 2020 vil Alver kommune sjå dagens lys. I dette området fins det tre små rusinstitusjoner som alle tilbyr avskjermet opphold i et rusfritt miljø. Bergen Kontaktsenter på Landsvik, Floenkollektivet på Floni og Rusomsorg Vest sitt senter på Nappane.

I Lindås kommune sin bustadsosiale handlingsplan 2017-2020 leser vi:

Lindås kommune har over lengre tid planlagt bustader til ei mindre gruppe personar med rusproblem. Bustadene skal vera tilrettelagt for personar som har store vanskar med å bu. Bustadene må liggja sentralt og/eller med god offentleg kommunikasjon, sidan det er nødvendig med tett kontakt med andre kommunale/offentlege tenester.

Det er viktig å se forskjellene mellom disse to boformene. En gruppe ønsker et avskjermet institusjonsopphold i et rusfritt miljø, mens den andre gruppen har et annet behov.

Viser til naboene sitt brev av 22.09.2017. Her framkommer det at Evangeliesenteret drev rusomsorg på Nappane fra 90-tallet og til 2003. Til dette formålet ble det benyttet en enebolig (gbnr 129/75) og et våningshus (gbnr 129/37). På den tiden foregikk også deler av aktiviteten i pinsemenigheten Zoar sine lokaler. Evangeliesenteret er som kjent en del av pinsebevegelsen. De som benyttet seg av dette tiltaket bodde i to eneboliger, noe som også kan være en målestokk på omfanget av Rusomsorg Vest sitt senter på Nappane.

Den gang måtte en krysse offentlig vei for å bevege seg mellom bygningene, og disse lå midt i boligområdet uten noen avskjerming.

Naboene kommer videre med en relevant sammenligning med asylmottakene som også er å regne som midlertidige botiltak. Behovet for asylplasser vil variere, mens behovet for rusomsorgsplasser er like stort i 2017 som det var i 2003.

I 2015 kom Kommunal- og Plandepartementet med Rundskriv H-4/15 Kommuners saksbehandling av asylmottak etter plan – og bygningsloven. Her kan en finne mye relevant stoff med tanke på vurdering av Rusomsorg Vest sin institusjon på Nappane. Våre sitat fra rundskrivet er i kursiv.

Utgangspunktet etter plan- og bygningsloven er at alle mennesker skal bo trygt og forsvarlig. Det stilles derfor minimumskrav til bygninger. Rusomsorg Vest sin bygningsmasse på Nappane er etter vårt sin ideell til formålet. Boligseksjon og fellesareal er på samme område. Her er det også en liten forsamlingsal som kan benyttes til motivasjonsarbeidet.

Departementet ønsker videre å understreke at etnisitet, kjønn, religion, menneskelig atferd eller egenskaper ved beboere, frykt for mulig uønsket oppførsel og lignende forhold ikke er relevant å legge vekt på ved behandlingen av dispensasjon og/eller bruksendring. Den juridiske vurderingen og praktiseringen av plan - og bygningsloven må uavhengig av type tiltak som ønskes etablert, basere seg på en objektiv, forutsigbar og konsistent vurdering.

Det kan også være nyttig å ha dette rundskrivet i tankene når en skal definere risiko- og brannklasse for senteret på Nappane.

Rusomsorg Vest sine bygninger på Nappane ligger avskjermet fra naboene. Som skriver dette:

Det må også påpekes at bruksendringen ikke bare omfatter endring fra liten menighetsdrift til rus-institusjon, men er snakk om et leieforhold som i sin natur oppfattes som begrenset i tid, som nå skal endres til permanent og voksende institusjonsdrift – skulle PMU vurdert dette som om bygningene ikke var tatt i bruk til formålet, hadde dispensasjon ikke vært aktuelt.

Foreningen Nappane mottak og omsorgssenter ble etablert etter initiativ fra menighetene Credokirken i Bergen og Zoar på Nappane. I 2009 var Nygårdsparken åpen og mye av vårt arbeid var sentrert om miljøet der. Nappane mottak og omsorgssenter ble etablert ut fra et behov som var like stort den gang som nå. Behovet var også det samme på 90-tallet da Evangeliesenteret drev på Nappane.

Området som skal regulerast, er alt sett av til offentlig føremål. En bruksendring av et slikt omfang som opprettelse av en institusjon som påvirker omgivelsene og berører så mange forhold og etater, er ikke egnet for dispensasjon. Dette binder også opp arealplanleggingen til å videreføre og utvide bruken av eiendommen satt for forsamlingshus uten overordnet vurdering, når det kanskje vil bli aktuelt å omregulere til annet formål ved neste revisjon/planperiode nå som menigheten er avsluttet.

Dette må Lindås kommune svare på. Vi regner med at kommunen er godt kjent med at Rusomsorg Vest har drevet et senter på Nappane siden 2010. Både i planleggingsperioden og etter åpning har det blitt nevnt både i offentlige dokument samt lokale og regionale aviser. Eksempel: Brev til Fylkesmannen 10.12.2009 Ref:2006/4475 - 26789/2009. Kommentarer fra naboene.

Og det nye planforslaget til Nappane småbåtanlegg:

Nærområdet er spreidd utbygd med bustadar og fritidsbustadar/hytter mot nord, søraust og aust. I tillegg er her etablert eit mottak og omsorgssenter.

Tiltakshaver var i god tro da Nappane mottak og omsorgssenter ble etablert. Det var muntlig kontakt med Lindås kommune, og det ble ikke oppfattet at det var snakk om en søknadspliktig bruksendring.

Ved å gi dispensasjon til dette tiltaket vurderes dette til å inneha kvaliteter som er uerstattelig for rusfeltet på Vestlandet, mens det som faktisk skjer er at dette hindrer brukerne i å få/søke/velge tilbud i andre institusjoner med langt bedre forhold. Argumentet er således ikke at en dispensasjon gir større fordeler enn ulemper for brukerne, men heller at en velger opprettholde et mangelfullt tilbud på bekostning av

svært mange andre godkjente institusjoner både private og offentlige. Da er det driveren av tiltaket som spesialbehandles gjennom dispensasjonen, ikke fremtidige brukere.

Dette er påstander som bør granskes. Rusomsorg Vest sin virksomhet på Nappane er del av en verdikjede. I Kafé Lazarus jobber vi på gateplan med å motivere rusavhengige til å søke rehabilitering. Motivasjon er ferskvare så en må finne løsninger mens den er til stede. Den som ønsker å studere vårt arbeide og vår møte å tenke på, kan lese hovedfagsoppgaven til Siw Anita Lien:

<http://bora.uib.no/bitstream/handle/1956/10031/133413009.pdf?sequence=1>

«Det dere gjorde mot én av disse mine minste søsken, har dere gjort mot meg» En kvalitativ undersøkelse av kristnes motivasjon til frivillig arbeid i rusomsorg

Nå er alt anonymisert i denne oppgaven, så vi vil ikke si at den direkte gjelder hverken Kafé Lazarus eller Rusomsorg Vest, men prinsippene er godt avklart. Så lenge det anerkjennes av både Statlige organ (gjennom stønadsordningene) og gjennom at brukerne ønsker dette tilbudet, blir det feil å snakke om opprettholdelse av et mangelfullt tilbud.

Det er faktisk også slik at institusjonen Rusomsorg Vest ikke nådde opp i anbudsrunden hos Bergen kommune som har inngått 4-års avtaler med en rekke andre institusjoner som de mente var mer egnet og kvalifiserte.

Dette stemmer, Rusomsorg Vest har heller ikke mottatt statsstøtte på kr. 450.000 i år på grunn av saken omkring «mogeleg ulovlig drift.» Dette er trist, det er penger vårt distrikt hadde hatt behov for.

Når det åpnes for en slik begrunnelse til dispensasjon som PMU her har gitt, blir det naturligvis nødvendig for oss å avklare de faktiske forholdene som begrunnelsen bygger på:

Det er faktisk slik at Rusomsorg Vest har eget sted der dagens brukere kan overføres til, nemlig Rusomsorg Vest avdelingen Tafjord. Da vil driver av tiltaket kunne konsentrere den begrensede kompetanse og bemanning til ett sted i perioden mens reguleringsplan vurderes, og dermed øke muligheten for målrettethet i arbeidet innenfor privat drift av rusomsorgsarbeid som det her satses på.

Dette stemmer ikke. Som vi nevnte er det snakk om en verdikjede. Mennesker kommer til Nappane for å finne hvile og ro og få tankene bort fra rusen. Etter at de har vært her en periode går turen videre til et annet behandlingssted (hvis de har spesielle behov), et sted de kan få utdanning (F.eks. Østerbo Videregående skole som Evangeliesenteret driver) eller ettervernsenteret i Tafjord hvor Rusomsorg Vest driver en gjestegård med noen campinghytter. En kan ikke blande sammen de ulike stegene i denne verdikjeden. Nappane er særlig godt egnet i den første fasen. Her er det fiskemuligheter, vakker natur med turstier omkring Skardsveten og et sted med dype åndelige røtter der mennesker kan finne seg selv.

Dette er godt beskrevet i prospektet til hytteområdet på naboeiendommen:

Bare det å kjøre inn til hytteområdet er en opplevelse i seg selv. Med sin sjarmerende bygdevei over broer og øyer, gjennom gardstun og forbi landhandlere, er det nesten som å kjøre tilbake i tid. Følelsen av frihet fra hverdagslivet vil komme lenge før du parkerer bilen ved hytten.

Så noen kommentarer til klagen som er fremsatt av Cardo 8614.

Vi har stor respekt for forfatteren av dette innlegget. Han er en dyktig fagmann innen sitt område og ikke minst en dyktig avis-spaltist. Vi vil imidlertid komme med noen kommentarer:

I samfunnet er det dessverre en sterk frykt for tidligere rusavhengige mennesker. Vi tenker motsatt, om et mennesker slutter med rus og reiser til Nappane, møter vi vedkommende som et vanlig medmenneske. Derfor burde ikke Cardo 8614 bruke ikke karakteristikk som:

- *Utagerende brukere*
- *Tidligere og nåværende rusbrukere med smittervernproblemstillinger i kasuistikken*
- *En institusjon med delvis utagerende klientell*

Beskrivelsene følges opp med påstander. Vi anmoder Lindås kommune og Fylkesmannen å sjekke med lokalt Politi og Ambulansetjeneste om disse har oppfattet Rusomsorg Vest sitt senter på Nappane som en trussel for omgivelsene.

Vi ønsker å kommentere tre av områdene Cardo 8614 er innom:

Helse.

Vi ser for oss at en eventuell reguleringsplan i hovedsak ville konsentrert seg om de helsemessige forhold ved tiltaket. Det at den vakre naturen med sjøen, fjellområdene og Vollom naturreservat, stillheten og muligheten for meditasjon i et bedehus ville ha positiv effekt på mennesker som søker dette.

Som Cardo 8614 skriver ville nok VA vært et tema. Men vi skjønner ikke at VA rammeplan i seg selv er nok til å løse utfordringen. Her må det investeres i løsninger og sikres rettigheter for ledningsframføring mellom de ulike eiendommene. Lindås kommune tillater nybygg på uregulert område med egne VA løsninger rett ved siden av Rusomsorg Vest sitt senter. Senteret har sitt eget anlegg som skal opprustes. Vi mener Lindås kommune må aktivt inn i denne prosessen. Kanskje kunne en ha som mål å få en samlet reguleringsplan for Nappane når den nye storkommunen er etablert. Da må en vurdere det samlede kostnadsbildet også.

Sikkerhet.

Titlandsvegen var tema for reguleringsplanen for naboeiendommen. Det ble da vedtatt et rekkefølgekrav *om at kommunevegen skal opprustast med møteplassar m.v. før anleggsarbeidet startar.*

I 2012 ble denne jobben utført til en kostnad på omtrent 1M NOK. Senere har det også vært foretatt fjellsikring langs den samme veien. Under arbeidet med reguleringsplan ble det samlet inn 200 underskrifter fra engasjerte naboer i Lygra Sokn. Det forundrer oss derfor at Cardo 8614 mener at veien er en sikkerhetstrussel som på nytt må vurderes i en reguleringsplan. Det er ikke så mange som arbeider ved Rusomsorg Vest sitt senter på Nappane og de som bor der kjører sjeldent bil. Det høres det rart ut å snakke om et *veisystem som knapt er egnet for hest og kjerre.* Er dette et problem så bør en søke om redusert fartsgrense inntil bevilgninger til ny vei er på plass.

Cardo 8614 skriver videre: *Ut over dette er det også slik at det på dispensasjon nå kan bli etablert et tiltak svært langt fra blålysinstansene som har i seg klare utfordringer både for politi og helse. Videre er det slik at det ikke er slukkekapasitet til eksisterende bebyggelse på tiltaket. Dispensasjonen er en åpenbar tilsidesettelse av en reguleringsplan sin helt nødvendige drøfting av sikkerhet i og som følge av tiltaket.*

Det bor folk på Nappene i en variert bebyggelse. Ledningsnett er neppe dimensjonert for utvendig slukkekapasitet, da må det dimensjoneres opp og suppleres med brannhydranter. Vi mener at dette er noe som er bedre å gjøre i en samlet reguleringsplan for hele området, der kommunen driver planarbeidet. Ellers må en satse

på oppdeling av soveseksjonen i brannceller, og utstyre rommene med pulverapparat. De lokale brannmyndighetene vet nok hvordan dette kan løses på kost sikt.

Barn og unges interesser inneholder en påstand som må granskes: *I denne sammenheng handler det om at det rett og slett er svært lite romslige fellesarealer på Nappane og at de hendelser med politi og helsepersonell som så langt har hendt under den ulovlige bruken av arealene skaper en betimelig utrygghet i et område som har sin eneste ferdselsåre og sitt eneste busstopp helt inntil tiltaket.* Dette utsagnet bør bekreftes av politi og helsepersonell. Her avsløres også en grunn til at motstanden mot et rehabiliteringstiltak som tilbyr avskjermet opphold i et rusfritt miljø. Frykt for mulig uønsket oppførsel. Dette er leit og trist. Særlig trist er det at barn og unge blandes inn i dette. Naboene skriver i sin klage: *Kopi av klage til mail for 58 grunneiere/beboere som med dette sier seg enig i klage og krav om oppsettende virkning. Flere av mail-adressene våres representerer flere i samme husstand, inklusiv barn som skal hensyntas.*

Vi snakker om mennesker som er vant til å bli sett ned på. Ingen vil være venn med en narkoman. Her må et en holdningsendring til. Petter Uteligger sine program har vært med på denne nødvendige holdningsendringen. Dette var en programserie med 12 års aldersgrense, som involverte barn og unge. Vi ønsker at Rusomsorg Vest skal være et sted som kan vise verdien i mennesker som kjemper seg tilbake. De trenger all vår støtte, det er fint at om involverer våre barn i denne problemstillingen.

Til slutt angående barn og unge. Tiltaket på Nappane vil få flere barn og unge til å finne sine foreldre. Veien til Nappane er av mindre betydning enn veien fra barn og unge tilbake til en mor og far de hadde mistet.

Med vennlig hilsen

Kjell Sande
Leder Kafé Lazarus